

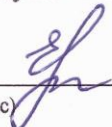
Харківський національний медичний університет
I медичний факультет
Кафедра фармакології та медичної рецептури
Медичне та фармацевтичне товарознавство
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 223 «Медсестринство»
Освітня програма підготовки фахівців другого (магістерського)
рівня вищої освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕДИЧНЕ І ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО»

Силабус навчальної дисципліни
затверджений на засіданні кафедри
фармакології та медичної рецептури

Протокол від
“28” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

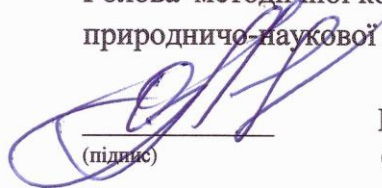
проф. Єрмоленко Т.І.
(прізвище та ініціали)

“28” серпня 2020 року

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем природничо-наукової підготовки

Протокол від
“28” серпня 2020 року № 8

Голова методичної комісії ХНМУ з проблем
природничо-наукової підготовки

(підпис)

Наконечна О.А.
(прізвище та ініціали)

“28” серпня 2020 року

Харків – 2020 р.

Упорядники/розробники силабусу:

1. Єрмоленко Тамара Іванівна – завідувач кафедри фармакології та медичної рецептури, д.фарм.н., професор; Контактний телефон: +380632203440; ti.yermolenko@knu.edu.ua
2. Дорошенко Оксана Миколаївна – відповідальна за силабуси кафедри фармакології та медичної рецептури, асистент: +380950245290; om.doroshenko@knu.edu.ua

Інформація про викладачів дисципліни «Медичне і фармацевтичне товарознавство»:

1. Єрмоленко Тамара Іванівна – завідувач кафедри фармакології та медичної рецептури, д.фарм.н., професор; Контактний телефон: +380632203440; ti.yermolenko@knu.edu.ua
2. Макаренко Тетяна Миколаївна – асистент кафедри фармакології та медичної рецептури; контактний телефон +380973635009; tm.makarenko@knu.edu.ua

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	За вибором
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 223 «Медсестринство»	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента - 82	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський)	2-й
		Лекції
		2 год.
		Практичні, семінарські
		6 год.
		Самостійна робота
82 год.		
		Вид контролю: залік

Силабус навчальної дисципліни «Медичне та фармацевтичне товарознавство» складено відповідно до тимчасового Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) фахівців другого (магістерського) рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності – 223 «Медсестринство».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Для того щоб орієнтуватися в арсеналі фармацевтичних товарів і виробів медичної техніки, здійснювати прийом товарів, проводити товарознавчий аналіз, організовувати правильне збереження і транспортування, спеціаліст повинен володіти конкретними знаннями в області товарознавства.

Фармацевтичне і медичне товарознавство є дисципліною, метод якої є підготовка спеціалістів до виконання професійних товарознавчих функцій, пов'язаних із забезпеченням лікувально-профілактичних установ фармацевтичними товарами і виробами медичної техніки, а також навчання медичних сестер навичкам поводження з інструментами, приладами та обладнанням медичного призначення.

Практика показує, що медична сестра відчуває труднощі в роботі через незнання матеріалознавства і питань впливу на товари медичного призначення температури, вологості, різних газів та повітря, світлового випромінювання, мікроорганізмів, а також полімерів та інших матеріалів, які використовуються для виготовлення тари, закупорювальних засобів та пакувальних матеріалів.

Фармацевтичне і медичне товарознавство повинно розв'язувати два основних завдання: дати необхідний об'єм знань про загальні положення товарознавства як науки і звести в струнку систему та доповнити знання з виняткових товарознавчих питань, які здобувач освіти отримує при вивченні інших дисциплін. У цьому випадку відомості про товарознавчі операції, їх цілі, завдання, рівні розв'язку цих завдань та очікуваний ефект будуть не фрагментарними та розрізненими, а єдиним логічним цілим, побудованим на діючій законодавчій основі.

Здобувачі освіти повинні вивчати принципи класифікації, кодування продукції, стандартизації, закономірність формування асортименту товарів та його структуру, фактори, які обумовлюють якість товарів, методи товарознавчого аналізу, маркування, пакування та умови, яких треба дотримуватись при їх транспортуванні та зберіганні.

Фармацевтичне і медичне товарознавство - наукова дисципліна, яка вивчає споживчі властивості фармацевтичних і медичних товарів, їх асортимент, класифікацію і кодування, товарознавчі операції, пов'язані з факторами, які впливають на якість товарів, організацію їх зберігання та ін.

Асортимент товарів обширний і різноманітний. До фармацевтичних товарів відносяться лікарські засоби, готові лікарські форми, закупорювальні засоби та пакувальні матеріали, споживча та транспортна тара, перев'язувальні матеріали, гумові вироби та предмети догляду за хворими, медичні гази, хімічні реактиви, дезинфекційні і дезинсекційні засоби, мінеральні столові та лікувальні води та ін.

До медичних товарів відносяться матеріали та вироби медичної техніки (інструменти, прилади, апарати та обладнання), які реалізуються через торгову мережу «Медтехніка».

Фармацевтичне і медичне товарознавство надає студентам знання, необхідні для виконання професійних товарознавчих функцій: прийом товарів, оцінка їх якості, створення необхідних умов зберігання та ін.

Силабус навчальної дисципліни «Медичне і фармацевтичне товарознавство» складається з одного модуля, який містить один змістовий модуль: «Основи медичного та фармацевтичного товарознавства».

Предметом вивчення дисципліни є асортимент товарів медичного призначення.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Медичне та фармацевтичне товарознавство» базується на основі матеріалознавства та технології виробництва, метрології, математики і математичної статистики, мікробіології, фармакології, фармакокінетики, технічної естетики.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з основ матеріалознавства.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Медичне та фармацевтичне товарознавство» є навчання студентів теоретичним основам і практичним умінням та навичкам для

покращання якості підготовки фахівців для різних областей медицини, фармацевтичної та виробничих підприємств фармацевтичної промисловості;

Основними завданнями медичного та фармацевтичного товарознавства як учбової дисципліни є:

- забезпечення оволодіння здобувачами освіти основ матеріалознавства, вивчення тари, пакування, маркування та транспортування медичних товарів, методів стерилізації, на основі сучасних досягнень у галузі медицини і фармацевтичної;

- вивчення нормативно-технічної документації на медичні товари та лікарські препарати;

- вивчення асортименту медичних та фармацевтичних товарів, їх руху від постачальника до споживача та документації, яка їх супроводжує;

- вивчення умов зберігання медичних та фармацевтичних товарів за їх фізико-хімічними властивостями, фармакологічною дією, лікарською формою та агрегатним станом.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

-інтегральної: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог:

-загальних:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність адаптації та дії у новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

-спеціальних (фахових):

1. Здатність до аналізу асортименту лікарських засобів та виробів медичного призначення.
2. Здатність до підготовки та оформлення документації по руху фармацевтичних і медичних товарів.
3. Здатність до розуміння та розшифрування маркування фармацевтичних і медичних товарів.
4. Здатність до розподілу товарів по групах та за умовами їх зберігання.
5. Здатність до виконання умов дезінфекції та стерилізації.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей»:

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність				
1. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з дисципліною медичне та фармацевтичне товаровознавство; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової аудиторії.				
Загальні компетентності				
1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		+
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	+	+	+	+
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+	+		+
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+	+	+	+
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	+	+	+	+
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення	+	+	+	+
7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	+
8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.		+	+	+
9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	+	+	+	+
Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Здатність до аналізу асортименту лікарських засобів та виробів медичного призначення	+	+	+	+
2. Здатність до підготовки та оформлення документації по руху фармацевтичних і медичних товарів.	+	+	+	+
3. Здатність до розуміння та розшифрування маркування фармацевтичних і медичних товарів.	+	+	+	+
4. Здатність до розподілу товарів по групах та за умовами їх зберігання.	+	+	+	+
5. Здатність до виконання умов дезінфекції та стерилізації.	+	+	+	+

3. Статус дисципліни

Вибіркова.

Формат дисципліни: змішаний (передбачає традиційні форми аудиторного навчання у поєднанні з елементами електронного навчання із супроводом у системі Moodle.

4. Методи навчання

- Вербальні (лекція, бесіда);
- наочні (ілюстрація, презентація);
- практичні (самостійна робота, мозковий штурм, робота в парах, робота у групах);
- дистанційні (вебінар, інтерактивне тестування).

5. Рекомендована література

1. Гридасов В.И., Винник Е.В., Оридорога Л.М. Товароведение: Учеб. пособие для студентов вузов. - Харьков: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2003. -188 с.
2. ДЕСТи, ГСТ, ТУ, ФС, ГФС на медичні і фармацевтичні вироби.
3. Дремова Н.Б. Медицинское и фармацевтическое товароведение. Учебное пособие (курс). - Курск: КГМУ, 2005. - 520 с.
4. Кабатов Ю.Ф., Крендаль Н.Е. Медицинское товароведение. - М.: Медицина, 1984.- 384 с.
5. Мозберг Р.К. Материаловедение.- М.; Высш. Шк. 1991.- 448 с.
6. Медицинское и фармацевтическое товароведение: учебник для вузов / О.А. Васнецова. - М. : ГЭОТАР-Медицина, 2005. - 608 с.
7. Медицинское и фармацевтическое товароведение. Практикум / под ред. проф. О.А. Васнецовой. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2005. - 704 с.

6. Результати навчання для дисципліни

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання:**

ПРН 1. Володіти професійними знаннями; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.

ПРН 2. Демонструвати достатню компетентність та самостійно вирішувати ситуації професійної діяльності.

ПРН 3. Застосовувати знання та навички із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань.

ПРН 5. Аргументувати висновки та виявляти зв'язки між сучасними концепціями у організації процесу управління на кожному етапі професійної діяльності.

ПРН 9. Виявляти активність у вирішенні проблемних питань, пов'язаних з професійною діяльністю.

ПРН 15. Впроваджувати стандарти професійної діяльності.

Зміст дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, 3 кредити ЄКТС.

Розділ дисципліни 1. «Основи медичного та фармацевтичного товаровознавства».

Тема 1. Нормативна документація у товаровознавчому аналізі. Предмет товаровознавства, поняття про товар. Документація по оформленню руху фармацевтичних і медичних товарів. Договір на постачання продукції, прийом товару, його оприбуткування. Категорії, види і структура нормативно-технічної документації. Сутність, цілі і задачі стандартизації.

Тема 2. Класифікація та кодування товарів. Поняття про класифікацію і її категорії. Цілі та призначення класифікації. Ознаки та загальні правила класифікації товарів. Види класифікаторів: учбова, торгова, економіко-статистична. Кодування товарів. Внутрішнє кодування. Зовнішнє кодування по ТНЗЕД (товарній номенклатурі зовнішньо-економічної діяльності). Штрихове кодування.

Тема 3. Пакування, маркування медичних товарів. Транспортна тара.

Класифікація і номенклатура пакувальних матеріалів та закупорювальних засобів. Призначення пакувальних матеріалів. Класифікація паківки (первинна, вторинна, групова, споживча і транспортна). Асортимент споживчої скляної, металевої, полімерної та картонної тари. Споживчі властивості паківки. Технічні вимоги. Зберігання. Маркування товарів. Основні функції і графічне оформлення маркування.

Класифікація, види, номенклатура транспортної тари та її призначення. Вимоги до транспортної тари. Маркування транспортної тари.. Зберігання та організація обертання тари. Тарне господарство.

Тема 4. Правила зберігання в ЛПЗ різних груп лікарських засобів і предметів медичного призначення. Облік лікарських засобів та виробів медичного призначення. Поняття про лікарські засоби. Класифікація лікарських засобів і готових лікарських форм. Вимоги до улаштування приміщень зберігання лікарських препаратів. Вимоги до зберігання лікарських засобів і готових лікарських форм в залежності від їх фізико-хімічних властивостей. Особливості зберігання лікарських засобів, які потребують захисту від світла, вологи, леткості, дії підвищеної і пониженої температур та газів, які містяться у навколишньому середовищі. Особливості зберігання пахучих і фарбуючих лікарських засобів. Зберігання вогнебезпечних і вибухонебезпечних речовин. Пакування, маркування лікарських засобів. Види споживчих паківок, які використовуються для зберігання готових лікарських форм (ГЛФ). Вимоги до споживчої паківки. Маркування. Умови зберігання різних груп готових лікарських форм. Контроль за строками придатності. Списування ГЛФ.

Тема 5. Інструменти для проколів, ін'єкцій, трансфузій. Шприци: товарні види, способи визначення якості. Голки ін'єкційні. Спеціальні перехідні канюлі. Апарат для загострення голок. Пункційно-біопсійні голки. Трокари. Апарат для трансфузії, нагнітання та відсмоктування. Способи визначення якості.

Тема 6. Шовні матеріали та проколюючі голки. Шовні матеріали і їх призначення. Шовні матеріали, які розсмоктуються: кетгут, окцелон, вікрил та ін.

Шовні матеріали, які не розсмоктуються: шовк хірургічний, нитки льняні, нитки із капрону і лавсану, волос кінський, проволока металева, скобки Мішеля. Товарні види. Технічні вимоги до шовних матеріалів. Стерилізація шовних матеріалів.

Пакування, маркування, транспортування та зберігання шовних матеріалів відповідно до стандартів.

Голки хірургічні. Класифікація голок за призначенням: хірургічні, шкірні, загального призначення (товсті і тонкі), очні, обколюючі, травневі (зігнуті, прямі, з плоско-овальною частиною), судинні (зігнуті і прямі), ниркові. Товарні види. Класифікація голок в залежності від їх конструкції: за формою і ступенем згину, перерізом і вістрям, формою вушка, розміром. Голки атравматичні. Голки та вилки лігатурні. Умовні позначення голок.

Технічні вимоги до голок. Пакування, маркування, транспортування та зберігання. Способи стерилізації голок хірургічних та вилок лігатурних. Способи визначення якості. Зшиваючі хірургічні апарати.

Тема 7. Перев'язувальні матеріали. Перев'язувальні матеріали та їх призначення. Види перев'язочного матеріалу: вата медична гігроскопічна (очна, гігієнічна, хірургічна), компресна, марля і алігнін. Основні види сировини для отримання перев'язочного матеріалу і вимоги до неї.

Готові перев'язочні засоби: бинти медичні неткані нестерильні та стерильні, віскоза гемостатична, коноксидел, квадрати липкі, лейкопластирі бактерицидні, плівки липкі операційні (ЛПО-1, ЛПО-2, ЛПО-3) та ін. Проведення товарознавчого аналізу (визначення товарного виду, оцінка якості). Лабораторне визначення функціональних властивостей перев'язочного матеріалу (поглинальної властивості, капілярності, змочуваності).

Пакування, маркування, транспортування та зберігання перев'язувальних засобів. Стерилізація.

Гіпс медичний. Отримання. Технічні вимоги. Пакування, маркування, зберігання та транспортування. Визначення якості.

Тема 8. Гумові вироби та предмети догляду за хворими. Призначення гумових виробів та предметів догляду за хворими. Порожнинні гумові вироби, які отримуються формуванням (грілки гумові, міхурі гумові для льоду, круги підкладні, судна підкладні гумові, спринцовки, кварта іригаторна гумова, кільця маточні, балони і міхурі гумові).

Трубчасті еластичні вироби: трубки газовідвідні, катетери і зонди. Еластичні вироби для наркозу та штучного дихання: повітря-проводи, трубки інтубаційні, маски наркозні ротоносові.

Вироби із латексу: перчатки хірургічні і анатомічні, напальники, ковпачки гумові до медичних піпеток, соски гумові дитячі. Предмети догляду за хворими.

Пакування, маркування, зберігання, транспортування. Дезинфекція і стерилізація.

Тема 9. Неметалеві матеріали. Скло, кераміка та вироби з них. Полімери природні і синтетичні. Класифікація, склад, властивості, відомості про технології виготовлення і про області застосування у медицині та фармації. Вимоги до якості. Маркування, пакування, умови зберігання. Стерилізація. Скло і загальні відомості про його склад. Класифікація медичних виробів зі скла. Кераміка

(фарфор, фаянс), дерево, картон, папір, шкіра та її замітники. Класифікація неметалевих матеріалів і їх властивості, області застосування у медицині та фармації. Вимоги до якості матеріалів, маркування, пакування, зберігання. Стерилізація.

Тема 10. Методи та засоби стерилізації і дезінфекції. Поняття про стерилізацію та дезінфекцію. Види стерилізації. Обладнання та апарати для стерилізації та дезінфекції. Дезінфекція, дезінсекція, медичних та фармацевтичних товарів.

Структура навчальної дисципліни

Назви розділів дисципліни і тем	Кількість годин					
	Заочна форма навчання					
	усього	У тому числі				
		лек	пр	лаб	інд	срс
1	2	3	4	5	6	7
Розділ дисципліни 1						
Тема 1. Нормативна документація у товарознавчому аналізі.		-	-			10
Тема 2. Класифікація та кодування товарів.		-	-			10
Тема 3. Пакування, маркування медичних товарів. Транспортна тара.		-	-			10
Тема 4. Правила зберігання в ЛПЗ різних груп лікарських засобів і предметів медичного призначення. Облік лікарських засобів та виробів медичного призначення.		1	1			5
Тема 5. Інструменти для проколів, ін'єкцій, трансфузій.		1	1			12
Тема 6. Шовні матеріали та проколюючі голки.		-	1			-
Тема 7. Перев'язувальні матеріали.		-	1			5
Тема 8. Гумові вироби та предмети догляду за хворими.		-	-			10
Тема 9. Неметалеві матеріали. Скло, кераміка та вироби з них.		-	-			10
Тема 10. Методи та засоби стерилізації і дезінфекції.		-	-			10
Диференційований залік			2			
Разом за розділом 1	90	2	6			82
Всього годин по дисципліні	90	2	6			82

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Правила зберігання в ЛПЗ різних груп лікарських засобів і предметів медичного призначення. Облік лікарських засобів та виробів медичного призначення.	1
2	Тема 2. Інструменти для проколів, ін'єкцій, трансфузій.	1

Всього лекційних годин	2
-------------------------------	----------

Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Правила зберігання в ЛПЗ різних груп лікарських засобів і предметів медичного призначення. Облік лікарських засобів та виробів медичного призначення.	1
2	Тема 2. Інструменти для проколів, ін'єкцій, трансфузій.	1
3	Тема 3. Шовні матеріали та проколюючі голки.	1
4	Тема 4. Перев'язувальні матеріали.	1
5	Диференційований залік	2
	Всього годин практичних занять	6

Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Нормативна документація у товарознавчому аналізі.	10
2	Тема 2. Класифікація та кодування товарів.	10
3	Тема 3. Пакування, маркування медичних товарів. Транспортна тара.	10
4	Тема 4. Кисень, закис азоту. Киснева, дихальна і наркозна апаратура.	5
5	Тема 5. Спеціальні інструменти: офтальмологічні та оторіноларінгологічні.	6
6	Тема 6. Спеціальні інструменти: урологічні, акушерсько-гінекологічні.	6
7	Тема 7. Технічні засоби для травматології.	5
8	Тема 8. Гумові вироби та предмети догляду за хворими.	10
9	Тема 9. Неметалеві матеріали. Скло, кераміка та вироби з них.	10
10	Тема 10. Методи та засоби стерилізації і дезінфекції.	10
	Всього годин самостійної роботи студента	82

Завдання для самостійної роботи

Підготовка до практичних занять. Опрацювання матеріалу за опорним конспектом. Робота з допоміжною літературою. Пошукова та аналітична робота.

Політика викладача (кафедри)

Академічні очікування від здобувачів освіти

Вимоги до курсу

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів освіти виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час **лекційного заняття** здобувачам освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Здобувачам освіти важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;

- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і територію);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Плагіат та академічна доброчесність

Кафедра фармакології та медичної рецептури підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий контроль. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди із задалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Задля оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти пропонується альтернативний варіант (*за вибором*): традиційні види завдань: написання контрольної роботи, реферату або творчі види: підготовка мультимедійної презентації.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній формі. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається силябусом навчальної дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 200 балів, мінімальна – 120 балів.

Форма оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни здобувачеві освіти виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття, округлене до 2-х знаків після

коми та перераховується у багатобальну шкалу за табл. 2 (згідно Інструкції з оцінювання ХНМУ від 22.02.16 № 52).

Вивчення дисципліни здійснюється на протязі одного семестру, формою її контролю є залік, середній бал за ПНД викладачем кафедри переводиться у 200-бальну шкалу.

Залік проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни та передбачає врахування ПНД (табл. 2, згідно Інструкції з оцінювання ХНМУ від 22.02.16 № 52) та перевірку засвоєння усіх тем з дисципліни. Оцінка визначається у балах від 120 до 200 та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Таблиця 1

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Оцінка з дисципліни.

Оцінювання результатів вивчення дисципліни проводиться безпосередньо під час заліку. Оцінка з дисципліни становить min – 120 до max – 200. Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та

шкалою ЄCTS наведена у таблиці 2 (таблиця 6 згідно Інструкції з оцінювання ХНМУ від 22.02.16 № 52).

Таблиця 2

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ЄCTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄCTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінки "F_x" або "F" ("незадовільно") виставляються студентам, яким не зараховано вивчення дисципліни, формою контролю якої є залік.

Після завершення вивчення дисципліни відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачеві освіти відповідну оцінку за шкалами (Таблиця 6) до індивідуального навчального плану та заповнюють відомості успішності здобувачів освіти з дисципліни.

Перелік питань до заліку

1. Кодування медичних і фармацевтичних товарів. Основні визначення, поняття і цілі кодування.
2. Стерилізація ультрафіолетовим і інфрачервоним випромінюваннями. Область застосування. Позитивні та негативні сторони даного методу стерилізації медичних інструментів.
3. Лікарські засоби. Визначення. Класифікація лікарських засобів по ряду ознак: фармакологічною дією, способом застосування, токсичністю, фізико-хімічними властивостями, агрегатним станом, терміном придатності.
4. Правила експлуатації і зберігання виробів санітарії і гігієни з гуми.
5. Функції упаковки готових лікарських форм.
6. Матеріалознавство. Основні поняття і визначення. Класифікація матеріалів, що використовуються у виробництві медичних і фармацевтичних товарів.
7. Закупорювальні засоби. Основне їх призначення. Класифікація закупорювальних засобів.
8. Призначення зондувальних і бужуючих інструментів. Який з відомих методів стерилізації є оптимальним для загально-хірургічних інструментів.
9. Приймання товарів медичного призначення в лікувально-профілактичній установі.
10. Вплив технологічного процесу на споживчі властивості лікарських засобів.
11. Асортимент, визначення. Види асортименту. Яка мета управління асортиментом в лікувально-профілактичному закладі.
12. Фізичні методи стерилізації. Теплова стерилізація. Переваги теплової стерилізації водяною парою під тиском в автоклавах.

13. Вимоги що пред'являються до лікарських засобів. Загальні правила зберігання. Загальні вимоги до організації зберігання лікарських засобів.
14. Маркування. Призначення експлуатаційних знаків на лікарські засоби. Приклади.
15. Кисень медичний. Кисневі балони. Зберігання, основні правила.
16. Маркування (таврування) металевих медичних інструментів. Консервація медичних виробів.
17. Методи і принципи стандартизації.
18. Урологічні, акушерсько-гінекологічні інструменти. Класифікація акушерських, гінекологічних, урологічних інструментів. Який з відомих методів стерилізації застосовується для стерилізації еластичних катетерів і бужів.
19. Перспективні напрямки створення шовних матеріалів.
20. Показники якості товарів медичного призначення.
21. Споживчі властивості полімерних ниток для виготовлення виробів медичного призначення (перев'язувальних матеріалів, шовних матеріалів, для виготовлення протезів трубчастих органів).
22. Основні призначення пакувальних матеріалів. Номенклатура пакувальних матеріалів. Класифікація пакувальних матеріалів.
23. Розширювальні та відтисняючі інструменти. Їх класифікація за функціональним призначенням.
24. Пункційно-біопсійні голки. Характеристика. Матеріал з якого виготовляються голки.
25. Тара, основні поняття і визначення. Види тари за призначенням.
26. Вплив фармацевтичних факторів на споживчі властивості лікарських засобів.
27. Фальсифікація товарів медичного призначення. Основні поняття і визначення.
28. Офтальмологічні інструменти. Класифікація офтальмологічних інструментів. Якими способами оцінюється якість ріжучих і затискаючих офтальмологічних інструментів.
29. Вимоги до упаковки шовного матеріалу.
30. Допоміжні речовини, їх вплив на споживчі властивості лікарських засобів.
31. Споживчі властивості допоміжних речовин для створення різних лікарських форм.
32. Фактори, що сприяють фальсифікації лікарських засобів.
33. Інструменти для з'єднання тканин: Голки хірургічні. Голка атравматична. Лігатурна голка.
34. Синтетичні шовні матеріали, що не розсмоктуються. Нейлон, поліамід синій, поліолефіни.
35. Основні правила зберігання перев'язувальних засобів.
36. Фактори, що зберігають споживчі властивості медичних і фармацевтичних товарів.
37. Маркувальні написи, що наносяться на транспортну тару (упаковку).

38. Інструменти та апарати для ін'єкцій, проколів, трансфузій. Троякар. Шприц. Голка ін'єкційна. Спеціальна голка. Обґрунтуйте методи стерилізації різних інструментів для проколів.
39. Шовні матеріали, що не розсмоктуються, з природної неорганічної сировини. Дріт.
40. Декоративні та унікальні властивості матеріалів, що визначають специфічну область їх використання.
41. Неметалеві матеріали у виробництві медичних виробів. Класифікація неметалічних матеріалів. Скло. Кераміка. Фарфор.
42. Яке практичне значення має контрольне число в числовому кодї.
43. Оториноларингологічні інструменти. Класифікація ЛОР - інструментів: а) по пристрою; б) за призначенням.
44. Стерилізація шовного матеріалу.
45. Предмет і методи медичного і фармацевтичного товарознавства.
46. Методи захисту товарів медичного призначення від корозії, окислення, дії вологи та світла.
47. Маркування лікарських препаратів.
48. Класифікуйте прилади для дослідження зору за їх призначенням. Прилади для визначення гостроти зору. Прилади для вимірювання внутрішньоочного тиску.
49. Шовні матеріали, що не розсмоктуються. Позитивні властивості та недоліки.
50. Правила зберігання предметів з гуми: предмети догляду за хворими, предмети санітарії і гігієни.
51. Лікарські засоби, лікарські форми, лікарські препарати як товари. Визначення, класифікація лікарських засобів, виходячи з цілей товарознавчого аналізу.
52. Характеристика таких видів фальсифікації фармацевтичних товарів: асортиментна (видова), якісна, кількісна, вартісна, інформаційна.
53. Призначення перев'язувального матеріалу та перев'язувальних засобів. Основні вимоги, що пред'являються до перев'язувального матеріалу. Основні види сировини, що застосовуються при виробництві готових перев'язувальних засобів.
54. Умовно розсмоктувальні шовні матеріали.
55. Методи стерилізації.
56. Властивості і склад гуми медичного призначення. Вплив технологічного процесу отримання гуми на її споживчі властивості.
57. Види штрихових кодів, що використовуються для кодування медичних і фармацевтичних товарів.
58. Метод стерилізації перев'язувального матеріалу. Вата медична гігроскопічна. Її отримання, види, призначення.
59. Шовний матеріал. Синтетичні шовні матеріали, що розсмоктуються. Їх властивості.
60. Класифікація інструментів для наркозу.
61. Методи стерилізації.

62. Вплив діючої речовини на споживчі властивості лікарського препарату.
63. Поняття безпеки фармацевтичних товарів. Безпека споживання і екологічна безпека.
64. Інструменти для з'єднання тканин: шовний матеріал. Вимоги що пред'являються до шовного матеріалу. Класифікація. Які методи стерилізації використовуються для стерилізації шовного матеріалу.
65. Шовні матеріали з природної неорганічної сировини, що не розсмоктуються. Шовк, льон, кінський волос. Позитивні властивості та недоліки.
66. Правила зберігання отруйних, наркотичних та психотропних лікарських засобів.
67. Зберігання товарів медичного призначення з металів і сплавів.
68. Маркування. Вимоги, що пред'являються до маркування.
69. Вата компресна, її характеристика, призначення та відмінність від гігроскопічної вати. Основні показники якості вати.
70. Шовні матеріали, що розсмоктуються. Кетгут, його характеристика.
71. Затискні інструменти. Їх призначення. Класифікація затискачів кровоспинних.
72. Нормативна документація на медичні та фармацевтичні товари. Сертифікат якості, його роль в товарознавчому аналізі.
73. Правила зберігання окремих груп фармацевтичних товарів. Зберігання перев'язувальних матеріалів і потових перев'язувальних засобів.
74. Перев'язувальні матеріали. Трубочасті бинти медичні, бинти еластичні, пластирі медичні. Їх призначення.
75. Способи з'єднання нитки з голкою.
76. Органолептичні способи виявлення фальсифікованих лікарських засобів.
77. Якість медичних і фармацевтичних товарів. Види показників якості. Документи які регламентують якість медичних і фармацевтичних товарів.
78. Хімічні методи стерилізації. Стерилізація газами. Стерилізація хімічними розчинами.
79. Загальні правила зберігання вогне - і вибухонебезпечних лікарських засобів.
80. Шовний матеріал. Поверхневі властивості нитки. Маніпуляційні властивості ниток.
81. Фактори, що впливають на збереження споживчих властивостей товарів медичного призначення.
82. Товарознавчий аналіз. Основні визначення і поняття. Основні функції, цілі та завдання товарознавчого аналізу в охороні здоров'я.
83. Вимоги, що пред'являються до організації зберігання фармацевтичних товарів.
84. Марля та її види. Основні показники якості марлі.
85. Шовний матеріал. Міцність нитки.
86. Область застосування в медицині загально-хірургічних інструментів. Основні вимоги що пред'являються до загально-хірургічних інструментів.
87. Споживчі властивості полімерів, що використовуються у медицині.
88. Стерилізація медичних товарів та фармацевтичних препаратів. Загальні вимоги, що пред'являються до стерилізації. Методи стерилізації.

89. Вимоги до організації приміщень для зберігання різних видів товарів медичного призначення (вологість, температура, центральне опалення, наявність кондиціонерів, обладнання, прибирання).
90. Вимоги, що пред'являються до шовного матеріалу.
91. Способи регенерації гумових виробів.
92. Споживчі властивості полімерів, що використовуються для виготовлення лікарських препаратів (крово - і плазмозамінників).
93. Зберігання тари, закупорювальних засобів та пакувальних матеріалів.
94. Медичні інструменти. Визначення. Класифікація загально-хірургічних інструментів.
95. Шовний матеріал. Класифікація шовного матеріалу за характером складання полінитки. Позитивні властивості комбінованих ниток, їх недоліки.
96. Штрихове кодування – метод ідентифікації товару.
97. Споживчі властивості пролонгаторів дії лікарських засобів.
98. Вимоги що пред'являються до тари, закупорювальним засобам і пакувальним матеріалам.
99. Затискні інструменти. Класифікація затискних інструментів за функціональним призначенням, особливостям конструкції, ступенем стиснення.
100. Класифікація шовного матеріалу: а) здатність до біодеструкції; б) структури; в) сировини, з якої виробляється матеріал.
101. Списання товарів медичного призначення.
102. Товарознавчий аналіз. Основні етапи його проведення.
103. Вимоги, що пред'являються до приміщень де зберігаються фармацевтичні товари.
104. Види готових перев'язувальних засобів з вати і марлі. Ватно-марлеві готові перев'язувальні засоби. Правила зберігання перев'язувального матеріалу. Метод стерилізації перев'язувального матеріалу.
105. Маркування лікарських засобів, що виготовляються в аптечних закладах.
106. Вимоги що пред'являються до окулярів.
107. Товари медичного призначення. Споживчі властивості товарів медичного призначення.
108. П'явки медичні. Правила зберігання та догляду за п'явками.
109. Гумові вироби санітарії та гігієни. Старіння гуми. Ранні ознаки старіння гуми, пізні ознаки старіння гуми, реєстрація гумових виробів.
110. Маркування готових лікарських засобів.
111. Загальні вимоги, що пред'являються до упаковки готових лікарських форм.
112. Класифікація медичних і фармацевтичних товарів. Види класифікацій.
113. Радіаційний і ультразвуковий метод фізичної стерилізації.
114. Правила зберігання предметів з гуми: предмети догляду за хворими, санітарії та гігієни.
115. Оцінка якості виробів санітарії та гігієни (грілки, ємність для льоду, спринцівки, джгути, рукавички).
116. Класифікація упаковки готових лікарських форм.
117. Штрихове кодування. Значення штрихового кодування для товарознавчого аналізу.

118. Стерилізація сухим гарячим повітрям. Режими стерилізації. Позитивні і негативні сторони.
119. Зберігання лікарських засобів, які вимагають захисту від світла, вологи, температури, газів.
120. Правила стерилізації та дезінфекції виробів санітарії і гігієни з гуми.
121. Вимоги до якості готових лікарських форм: таблетки, драже, гранули, порошки, рідкі лікарські форми, очні краплі, розчини для ін'єкцій, мазі і лініменти, супозиторії, пластирі
122. Латекси та вироби з них. Види латексів. Споживчі властивості латексів.
123. Тара. Класифікація тари.
124. Зберігання пахучих, фарбуючих, летких лікарських засобів.
125. Маркування. Призначення попереджувальних знаків. Приклади.
126. Правила зберігання хімічних реакторів, дезінфікуючих засобів.